

Sygn. akt VIII U 1146/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy (...) Przedsiębiorstwa (...) -Budowlanych (...) Spółki Akcyjnej w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wymiar składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek odwołania (...) Przedsiębiorstwa (...) -Budowlanych (...) Spółki Akcyjnej w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 maja 2016 r. **nr** (...)

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że uchyła obowiązek podwyższenia o 50% (pięćdziesiąt procent) stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą odwołującą w okresie od dnia 1 kwietnia 2016 roku do dnia 31 marca 2017 roku;

2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) -Budowlanych (...) Spółki Akcyjnej w G. kwotę 2 400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 1146/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 maja 2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek (...) Przedsiębiorstwo (...) i (...) Spółki Akcyjnej w G. w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia 31 marca 2017r., podwyższa się o 50 %.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż płatnik składek w deklaracji rozliczeniowej za miesiąc kwiecień 2016r. wykazał niepoprawną stopę procentową składki

na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,80% , gdy powinien wykazać ją w wysokości 2%. W związku z faktem, że stosowana przez płatnika składek stopa procentowa składki

na ubezpieczenie wypadkowe w miesiącu kwietniu 2016r. została zaniżona, organ rentowy

na podstawie art. 34 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym

z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2015r., poz.1242 ze zm.) postanowił jak w sentencji decyzji podwyższając stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe do wysokości 3%.

W odwołaniu od tej decyzji ostatecznie sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 1 grudnia 2016r. płatnik składek – odwołująca (...) Przedsiębiorstwo (...) – Budowlanych (...) Spółka Akcyjna

w G. wniosła o jej zmianę przez stwierdzenie, że stopa procentowa składki

na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia 31 marca 2017r. wynosi 2,0 %. Odwołująca złożyła wniosek o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołująca podniosła, iż w dniu 31 stycznia 2016r., zgodnie z art.31 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych złożyła deklarację oznaczoną jako ZUS IWA za 2015r. Dokument ten zawierał informacje stanowiące podstawę do ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe. Wszystkie zawarte w nim dane były prawidłowe. We wskazanej deklaracji nie podaje się wysokości składki z tytułu ubezpieczenia wypadkowego. Zgodnie z przewidzianą procedurą odwołująca wskazała wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od kwietnia 2016r. do dnia 31 marca 2017r. w deklaracji złożonej za miesiąc kwiecień. Składając tę deklarację odwołująca omyłkowo podała stawkę na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,8% zamiast 2,0%. Pomyłka ta wynikała z powielenia danych zawartych w uprzednio złożonej przez odwołującą deklaracji za marzec 2016r. (gdy deklaracja została utworzona jako kopia deklaracji za miesiąc marzec 2016r.) i stanowiła oczywistą omyłkę pisarską. Niezwłocznie po otrzymaniu decyzji ZUS o nieprawidłowo ustalonym wymiarze składki na ubezpieczenie wypadkowe, odwołująca skorygowała deklaracje za okres od kwietnia 2016r. do marca 2017r. wskazując prawidłowo ustaloną wysokość składki – 2,0 %. Zatem należy stwierdzić, iż błąd odwołującej był spowodowany przeoczeniem, które nie nosiło znamion umyślnego działania polegającego na wprowadzeniu w błąd organu rentowego, a nadto odwołująca niezwłocznie skorygowała popełnioną omyłkę nie narażając tym samym organu na żadne straty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Organ rentowy złożył wniosek o zasądzenie

od odwołującej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując,

iż wartość przedmiotu sporu wynosi 7.521,24 zł, co stanowi różnicę w wysokości składki za okres 12 miesięcy.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołująca (...) Przedsiębiorstwo (...)

i (...) Spółka Akcyjna w G. za 2015r. złożyła w organie rentowym deklarację ZUS IWA dla potrzeb ustalenia składki wypadkowej, w której wykazała prawidłowo 11 osób ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego.

Następnie w deklaracji rozliczeniowej za miesiąc kwiecień 2016r. – (...) odwołująca wykazała zaniżoną stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,80%, gdy tymczasem wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej odwołującą jako płatnika składek w roku składkowym od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia 31 marca 2017r. winna wynosić 2%.

W czerwcu 2016r. odwołująca dokonała korekty dokumentacji (...) P (...) podając już prawidłową wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe – 2%.

Na rozprawie w dniu 16 lutego 2017r. pełnomocnik odwołującej oświadczył,

iż błędne podanie wysokości stawki na ubezpieczenie wypadkowe spowodowane zostało oczywistym błędem pisarskim.

/ dowód z: akt ZUS, deklaracji ZUS IWA oraz (...) P (...) /

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie (...) Przedsiębiorstwa (...)
i (...) Spółki Akcyjnej w G. zasługuje
na uwzględnienie.

Zgodnie z art.28 ust.2 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t. j. Dz.U. z 2015r. poz. 1242) zwanej dalej ustawą, stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe

dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej
10 ubezpieczonych ustala Zakład jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek, z zastrzeżeniem art.33.

Stosownie do art. 34 ust.1 ustawy, jeżeli płatnik składek nie przekaże danych lub przekaże nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

Jeżeli płatnik składek nie przekaże danych lub przekaże nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zawyżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych - art.34 ust.2 ustawy.

Zgodnie z ust.4 omawianego przepisu w przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, płatnik składek zobowiązany jest złożyć brakującą informację lub dokonać korekty nieprawidłowej informacji.

Po myśli art. 31 ust. 3 ustawy kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości:

- 1)poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
- 3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Zgodnie z ust 6 dane, o których mowa w ust. 3, płatnik składek przekazuje do dnia 31 stycznia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy w informacji zawierającej w szczególności:

- 1)dane identyfikacyjne płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2)rodzaj działalności według (...);
- 3)liczbę ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego;
- 4)adres płatnika składek.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości we własnym zakresie lub otrzymania zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości przez Zakład, płatnik składek jest zobowiązany do złożenia korekty informacji, o której mowa w ust. 6 w ciągu 7 dni (ust.10)

Kwestia sporna dotyczyła ustalenia, czy w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, uzasadniające podwyższenie odwołującej Spółce stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe o 50% za okres od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia 31 marca 2017r.

Przepis art. 34 ust. 1 ustawy stanowi swoistą sankcję wobec płatnika składek za podanie przez niego nieprawdziwych lub za nieprzekazanie wymaganych danych, o których stanowi przepis art. 31 ww. ustawy wypadkowej. Podwyższenie stopy procentowej na podstawie tego przepisu możliwe jest więc wyłącznie w przypadku nieprzekazania danych, lub przekazania nieprawdziwych danych, o których mowa w art. 31 ustawy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 grudnia 2015r. III AUa 1123/15), a więc nie może mieć zastosowania w przypadku podania innych danych, które nie są objęte powołanym powyżej przepisem - art.31 ustawy.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe spowodowane zostało podaniem przez odwołującą w deklaracji rozliczeniowej (...) P (...) za miesiąc kwiecień 2016r. niepoprawnej stopy procentowej składki na to ubezpieczenie w wysokości 1,80%, zamiast 2%. Przepis art. 31 ustawy nie wymienia danych w postaci stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe (ustęp 6 tego przepisu mówi o danych: identyfikacyjnych płatnika składek, rodzaju działalności według (...), liczbie ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego, adresie płatnika składek) stąd podanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, przy której popełniono błąd nie może stanowić podstawy do obciążenia płatnika sankcją określoną w art. 34 ustawy wypadkowej (por. w/w wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 grudnia 2015r. III AUa 1123/15).

Niezależnie od powyższego wypada dodać, iż sankcja wynikająca z art.34 ustawy, jak wskazuje utrwalone w tym zakresie orzecznictwo sądowe, znajduje zastosowanie tylko wówczas, gdy nieprawidłowe jej ustalenie jest konsekwencją zachowań zawinionych płatnika lub osób, za które ponosi odpowiedzialność. Nie może być stosowana w sytuacjach, gdy płatnikowi składek nie można zarzucić nierzetelności, a przyczyna opłacenia składki w zaniżonej wysokości jest spowodowana nieświadomym działaniem, np. błędem rachunkowym czy pisarskim, bądź błędnym zinterpretowaniem przepisu.

Odprowadzenie składki w zaniżonej wysokości nie prowadzi automatycznie do nałożenia przez ZUS na płatnika składek, sankcji przewidzianej w art. 34 ust. 1 ustawy. Nie można abstrahować od przyczyn i okoliczności, z powodu których jednostka wadliwie przekazała informacje. Decyzja o zastosowaniu tego uregulowania musi być podejmowana indywidualnie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, których dopiero łączna ocena może doprowadzić do konkluzji, że w tej konkretnej sprawie wymierzenie składki wypadkowej podwyższonej było zgodne lub nie do pogodzenia z normą prawną zawartą w powołanym przepisie i oceniane także przez pryzmat zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez to państwo prawa (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie w z dnia 18.06.2014r. AUa 136/14 LEX nr 1489146, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18.11.2015r. III AUa 701/15).

Z materiału dowodowego sprawy wynika, iż podanie przez odwołującą niewłaściwej stopy składki na ubezpieczenie wypadkowe w deklaracji za miesiąc kwiecień 2016r. nie było wynikiem zawinionego działania, a tylko spowodowane było zwykłą omyłką pisarską, wynikało z powielenia danych zawartych w uprzednio złożonej przez odwołującą deklaracji za marzec 2016r. Zresztą niezwłocznie odwołująca skorygowała popełnioną omyłkę.

W konsekwencji powyższego Sąd uznał, iż w przedmiotowej sprawie nie zaistniały przesłanki uzasadniające podwyższenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe o 50% dla odwołującej (...) Przedsiębiorstwa (...) – Budowlanych (...) Spółki Akcyjnej

w G. i stąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż uchylił obowiązek podwyższenia o 50% stopy procentowej składki

na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej odwołującą w okresie od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia 31 marca 2017r.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art.99 k.p.c. w związku z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015r., poz.1804), to jest wyliczył je od wartości przedmiotu sporu.

W świetle ukształtowanego stanowiska judykatury w sprawie, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego określającej wymiar składek, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powinno być uzależnione od wartości przedmiotu sporu (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12.11.2012r. III AUz 290/12). Stanowisko to w ocenie Sądu będzie miało odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie, gdy dotyczyła ona stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

(-) SSO Grzegorz Tyrka